

SZOCIÁLIS ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
120 perc	15 perc	180 perc	20 perc
100 pont	50 pont	100 pont	50 pont

A vizsgán semmilyen segédeszköz nem használható.

Nyilvánosságra hozandók

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	NINCS	NINCS	témakörök
Mikor?	NINCS	NINCS	NINCS	jogszabály szerint

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
120 perc	15 perc
Feladatlap	Egy „A” és „B” feladatot tartalmazó tétel kifejtése
100 pont	50 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsga a szociális szolgáltatások végzéséhez szükséges elméleti felkészültség ellenőrzése, az írásbeli vizsgán a szociális ágazati szakmai tartalmakról történik átfogó számadás.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

A központilag összeállított feladatsorban a tanult modulok fogalmi, törvényszerűségei, jelenségei és összefüggései jelennek meg, ezek aránya:

- pszichológia (30%),
- társadalomismeret (30%),
 - szociálpolitika (20%),
 - gondozástan (10%),
 - egészségügy (10%).

A kérdéstípusok az előírt ismeret és képesség jellegű követelményeknek felelnek meg.

Az írásbeli feladatok tesztjellegű, ismertetés, felsorolás, esetelemzés, fogalom meghatározás, folyamatleírás, táblázat, grafikon-, diagrafemelemzés, problémamegoldó feladatok.

Témakörök

- Társadalomismeret elmélete és gyakorlata:
 - a család és életmód,
 - szociológiai alapismeretek,
 - a társadalmi struktúra,
 - a mai magyar társadalom,
 - szervezetszociológia.
- Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek elmélete és gyakorlata:
 - szociálpolitikai alapismeretek,
 - szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák,
 - jogi és családjogi alapismeretek,
 - a jóléti nagyrendszerek,
 - a lokális ellátások,
 - közigazgatási ismeretek.
- Pszichológiai és pedagógiai ismeretek elmélete és gyakorlata:
 - pszichológiai alapismeretek,
 - szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok,
 - az életút pszichológiája,
 - a személyiség pszichológiája,
 - szocializáció,
 - pedagógiai alapismeretek.
- Egészségügyi alapismeretek:
 - az emberi test felépítése és működése,
 - kórok és kórokok,
 - a betegségek tünetei és a betegmegfigyelés szempontjai,
 - a gondozás és a betegellátás laikus módszerei.
- Népegészségügyi ismeretek:
 - a társadalmi helyzet és az egészség,
 - közegészség,
 - egészségmegőrzés.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

A szóbeli vizsgarész egy tétel „A” és „B” feladatának kifejtéséből áll, amelybe a vizsgázónak be kell építenie gyakorlati példákat.

A szóbeli vizsga a részletes érettségi vizsgakövetelményekben meghatározott mélységben a fogalmak szabatos definiálását, a megszerzett ismeretek felhasználásával az összefüggések magyarázatát, bemutatását, gyakorlati alkalmazását igényli a vizsgázótól.

A szóbeli vizsgán kerül megállapításra, hogy a vizsgázó képes-e a sokszínű szakmai fogalomkészletet szabatosan alkalmazni, elméleti ismereteit az adott kérdéshez mozgósítani, és azok

felhasználásával a szakmai összefüggéseket észrevenni, megmagyarázni, alkalmazni, az elméleti és gyakorlati összefüggések kölcsönhatását felismerni.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tételsor 20-25 tételből áll. Minden tétel „A” és „B” feladatból áll, amelyeket a vizsgázónak meg kell válaszolni. A tételek 20-25%-át évente cserélni kell.

- Az „A” feladat témakörei:

- Társadalomismeret elmélete és gyakorlata:
 - a család és életmód,
 - szociológiai alapismeretek,
 - a társadalmi struktúra,
 - a mai magyar társadalom.
- Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek elmélete és gyakorlata:
 - szociálpolitikai alapismeretek,
 - szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák,
 - a szociálpolitika intézményrendszere,
 - a jóléti nagyrendszerek,
 - a lokális ellátások,
 - a szociális segítség etikája.

- A „B” feladat témakörei:

- Pszichológiai és pedagógiai ismeretek elmélete és gyakorlata:
 - pszichológiai alapismeretek,
 - szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok,
 - az életút pszichológiája,
 - a személyiség pszichológiája,
 - szocializáció,
 - pedagógiai alapismeretek.
- Egészségügyi alapismeretek:
 - az emberi test felépítése és működése,
 - kórok és kórokok,
 - a betegségek tünetei és a betegmegfigyelés szempontjai,
 - a gondozás és a betegellátás laikus módszerei.
- Népegészségügyi ismeretek:
 - a társadalmi helyzet és az egészség,
 - közegészség,
 - egészségmegőrzés.

A szóbeli vizsgarész értékelése

Az értékelési útmutató rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit, a szempontokat, kompetenciákat és az ezekre adható, feladatonként 25 pont felosztásával kialakított maximális részpontoszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell. Az egyes részpontoszámok legfeljebb 5-6 pontot érnek.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszám		
	„A” feladat	„B” feladat	Összesen
Feladat megértése, a lényeg kiemelése, logikusan felépített szabatos előadásmód	2 pont	2 pont	4 pont
Tartalmi összetevők: a témát példákkal is bemutatja, ismereteit megfelelően alkalmazza, a problémát komplexen értelmezi, szakmai alapfogalmak, jogszabályok ismerete, használata, szakmai ismeretei megalapozottak, a témára jellemző szakmai fogalmakat pontosan használja, tények, jelenségek, folyamatok, összefüggések ismerete, holisztikus értelmezése, magyarázása, a szakmai értékek és az etikai szabályok szerinti problémaértelmezés és megoldáskeresés	20 pont	20 pont	40 pont
Szakmai nyelv alkalmazása	3 pont	3 pont	6 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont	25 pont	50 pont

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	20 perc
Feladatlap	Egy „A” és „B” feladatot tartalmazó tétel kifejtése
100 pont	50 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán a szociális szolgáltatások végzéséhez szükséges elméleti felkészültség ellenőrzése történik.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

Az írásbeli feladatok tesztjellegű, ismertetés, felsorolás, esetelemzés, fogalommeghatározás, folyamatleírás, táblázat, grafikon-, diagramelemzés, problémamegoldó feladatok.

Az írásbeli feladatsort az alábbi témakörökből kell összeállítani:

- Társadalomismeret elmélete és gyakorlata
 - a család és életmód,
 - szociológiai alapismeretek,
 - a társadalmi struktúra,
 - a mai magyar társadalom,
 - szervezetszociológia.
- Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek elmélete és gyakorlata
 - szociálpolitikai alapismeretek,
 - szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák,
 - jogi és családjogi alapismeretek,

- a jóléti nagyrendszerek,
- a lokális ellátások,
- közigazgatási ismeretek.
- Pszichológiai és pedagógiai ismeretek elmélete és gyakorlata
 - pszichológiai alapismeretek,
 - szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok,
 - az életút pszichológiája,
 - a személyiség pszichológiája,
 - szocializáció,
 - pedagógiai alapismeretek.
- Egészségügyi alapismeretek
 - az emberi test felépítése és működése,
 - kórok és kórokok,
 - a betegségek tünetei és a betegmegfigyelés szempontjai,
 - a gondozás és a betegellátás laikus módszerei.
- Népegészségügyi ismeretek
 - a társadalmi helyzet és az egészség,
 - közegészség,
 - egészségmegőrzés.

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga a részletes érettségi vizsgakövetelményekben meghatározott mélységben a fogalmak szabatos definiálását, a megszerzett ismeretek felhasználásával az összefüggések magyarázatát, bemutatását, gyakorlati alkalmazását igényli a vizsgázóktól.

A szóbeli vizsgán kerül megállapításra, hogy a vizsgázó képes-e a sokszínű szakmai fogalomkészletet szabatosan alkalmazni, elméleti ismereteit az adott kérdéshez mozgósítani és azok felhasználásával a szakmai összefüggéseket észrevenni, megmagyarázni, alkalmazni, az elméleti és gyakorlati összefüggéseket kölcsönhatását felismerni.

Általános szabályok

A szóbeli vizsgarész egy tétel „A” és „B” feladatának kifejtéséből áll, amelybe a vizsgázónak be kell építenie gyakorlati példákat.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tételsor 20-25 tételből áll. A tételek 20-25%-át évente cserélni kell.

Az „A” feladat témakörei:

- Társadalomismeret elmélete és gyakorlata
 - a család és életmód,
 - szociológiai alapismeretek,
 - a társadalmi struktúra,
 - a mai magyar társadalom.
- Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek elmélete és gyakorlata
 - szociálpolitikai alapismeretek,

- szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák,
- a szociálpolitika intézményrendszere,
- a jóléti nagyrendszerek,
- a lokális ellátások,
- a szociális segítség etikája.

A „B” feladatsor témakörei:

- Pszichológiai és pedagógiai ismeretek elmélete és gyakorlata
 - pszichológiai alapismeretek,
 - szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok,
 - az életút pszichológiája,
 - a személyiség pszichológiája,
 - szocializáció,
 - pedagógiai alapismeretek.
- Egészségügyi alapismeretek
 - az emberi test felépítése és működése,
 - kórok és kórokok,
 - a betegségek tünetei és a betegmegfigyelés szempontjai,
 - a gondozás és a betegellátás laikus módszerei.
- Népegészségügyi ismeretek
 - a társadalmi helyzet és az egészség,
 - közegészség,
 - egészségmegőrzés.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A központi értékelési útmutató rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit és az ezekre adható, feladatonként 25 pont felosztásával kialakított maximális részpontoszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell. Az egyes részpontoszámok legfeljebb 5-6 pontot érnek.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszám		
	„A” feladat	„B” feladat	Összesen
Feladat megértése, a lényeg kiemelése, logikusan felépített szabatos előadásmód	2 pont	2 pont	4 pont
Tartalmi összetevők: szakmai fogalmak, tények, a szükséges jogszabályok ismerete, a problémamegoldás rendszerének adekvát értelmezése, alkalmazása, összefüggések holisztikus értelmezése, a szakmai értékek és az etikai szabályok szerinti problémaértelmezés és megoldáskeresés	21pont	21pont	42 pont
Szakmai nyelv alkalmazása	2 pont	2 pont	4 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25 pont	25 pont	50 pont